
คลินิกปริศนา

วิชชนก ศันติพัฒน์, พ.บ.

กลุ่มงานจักษุวิทยา โรงพยาบาลพระปกเกล้า

ผู้ป่วยชายอายุ 29 ปี มีโรคประจำตัวเป็นโรคภูมิแพ้ มีประวัติชอบคันตา ขี้ตาบ่อยๆ 1 ปี ตาซ้ายค่อยๆ มัวลง เปลี่ยนแว่นแล้วยังไม่ชัด ไปตัดแว่น ร้านตัดแว่นแนะนำให้มาตรวจตา

ตรวจตา

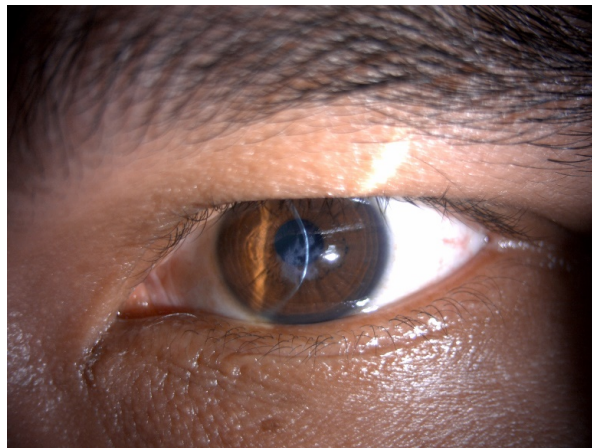
ตาข้างซ้าย ระดับการมองเห็น (visual acuity) ระดับ 2 ฟุต ความดันลูกตาปกติ เยื่อบุตาขาวปกติ กระຈกตาตำ กระຈกตาโคงย้วยคล้ายภูเขา ตรงกลางบางและมีฝ้าผลเป็น (รูปที่ 1) พบวงสีสนิมที่ส่วนฐานของกระຈกตา

ช่องหน้าม่านตาสีก ไม่มีการอักเสบ

เลนส์แก้วตา ปกติ ไม่มีต้อกระຈก

น้ำวุ้นตาและจอประสาทตา ปกติ

ส่วนตาข้างขวามีระดับการมองเห็น ความดันลูกตา และการตรวจตาส่วนอื่นๆ ปกติดี

รูปที่ 1 กระຈกตาตำ

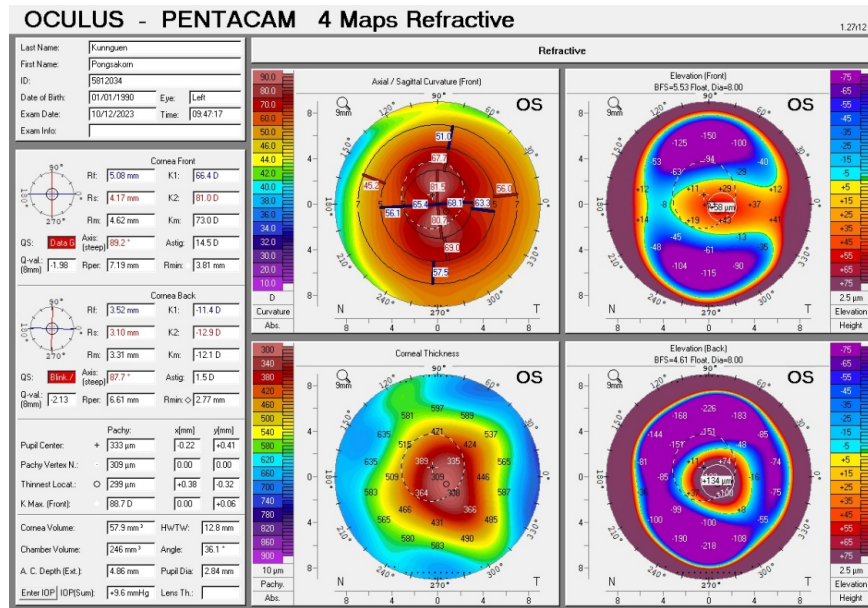
ท่านคิดว่าผู้ป่วยรายนี้สงสัยโรคอะไร?

อภิปรายผล

การวินิจฉัยเบื้องต้น โรคกระจกตาโป่งย้วยรุนแรง (severe keratoconus) และแผลเป็นที่กระจกตาข้างซ้าย โรคกระจกตาโป่งย้วยข้างขวา

ส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการและการตรวจเครื่องมือพิเศษเพิ่มเติม โดยวัดค่าความโค้งกระจกตาส่วนหน้าด้วยเครื่อง (auto-keratometry) ตาซ้ายไม่สามารถอ่านผลได้

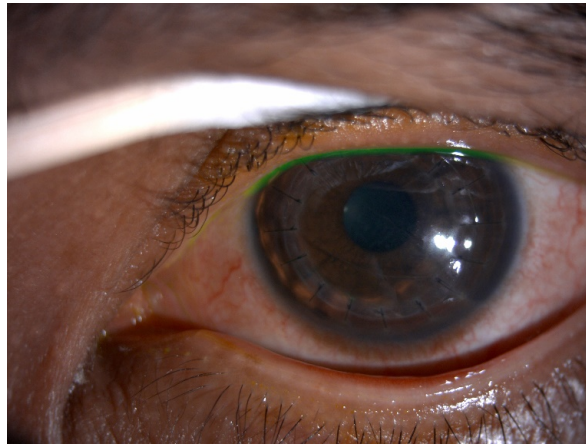
และตาขวาพบค่าความโค้งกระจกตาสูงเกินค่าปกติ (47.2 D.) วัดค่าความโค้งกระจกตาอย่างละเอียดด้วยหลักการถ่ายภาพ Scheimpflug ด้วยเครื่อง Corneal tomography (pentacam) พบว่าวินิจฉัยเข้าได้กับโรคกระจกตาโป่งย้วย โดยมีความค่าความโค้งของกระจกตาสูงสุด=88.5 D. กระจกตาบางที่สุด=299 micron มีค่าสายตาสั้นและเอียง ผิดปกติ 14.5 D. (รูปที่ 2)

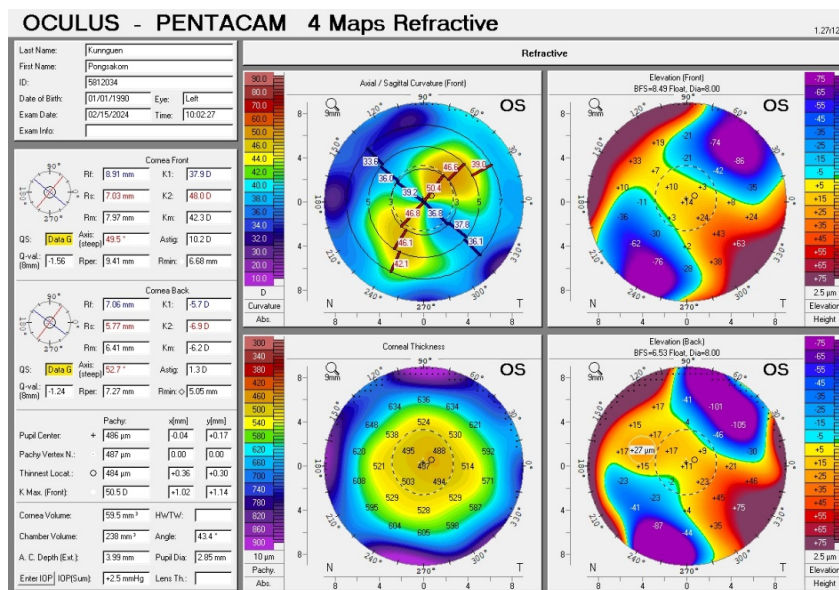
รูปที่ 2 ผลตรวจห้องปฏิบัติการและการตรวจเครื่องมือพิเศษ Corneal tomography

การรักษา แนะนำไม่ให้ผู้ป่วยยีย่ต้ออีก ให้ยาหยอดตารักษาโรคภูมิแพ้ขึ้นตา 2 ข้าง จากนั้นตรวจติดตามภาวะกระจกตาโป่งย้วยเพิ่มมากขึ้น ด้วยการตรวจด้วยเครื่อง Corneal tomography หากพบภาวะดังกล่าวต้องส่งตัวไปรับการรักษาด้วยการฉีดยาสีวียูวี (corneal cross linking) เพื่อให้กระจกตาแข็งแรงมากขึ้น แก้ไขระดับการมองเห็นข้างซ้ายด้วยการผ่าตัดปลูกถ่ายกระจกตาส่วนหน้า (deep anterior lamellar keratoplasty, DALK) (รูปที่ 3) เนื่องจากกระจกตาโป่งย้วยรุนแรงจนไม่สามารถรักษาด้วยวิธีอื่นได้ หลังการผ่าตัดผู้ป่วยมีระดับการมองเห็น

เห็นที่ดีขึ้นเป็น 20/200 ที่ระยะเวลา 1 เดือน ผู้ป่วยยังต้องมาตรวจติดตามเครื่องมือพิเศษ Corneal tomography เป็นระยะพบว่าค่าความโค้งของกระจกตาสูงสุดลดลง เป็น 50 D. ความหนาของกระจกตาเพิ่มขึ้นเป็น 484 micron ค่ากระจกตาเอียง 10.2 D. (รูปที่ 4) ต้องตัดไหมที่กระจกตาตำแหน่งลดภาวะกระจกตาเอียงเมื่อแผลผ่าตัดแข็งแรงดีขึ้นที่ 6-12 เดือน และรับยาลดอักเสบสเตียรอยด์ต่อเนื่องเพื่อป้องกันภาวะการต่อต้านกันของเนื้อเยื่อที่ปลูกถ่าย (graft rejection)

รูปที่ 3 กระจกตกต่าหลังการผ่าตัดปลูกถ่ายกระจกตาส่วนหน้า

รูปที่ 4 ผลตรวจหึ่งปฏิบัติและการตรวจเครื่องมือพิเศษ Corneal tomography หลังผ่าตัด

เอกสารอ้างอิง

Weisenthal RW, Daly MK, de Freitas D, Feder RS, Orlin SE, Tu EY, et al, editors. Basic and clinical science course. San Francisco: American Academy of Ophthalmology; 2019